

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobkyně: **nezl. Z. V.**
zastoupena D. V., zákonnou zástupkyní
obě bytem X
zastoupena Mgr. Jiřím Kubalou, advokátem
sídlem Josefa Václava Sládka 35, Frýdek-Místek

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 2.2.2022,
č.j. KUJI 10123/2022, sp. zn. OSMS 13/2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně podanou žalobou brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2.2.2022, č.j. KUJI 10123/2022, sp. zn. OSMS 13/2022, kterým bylo zamítnuto její odvolání a bylo

29/2022

potvrzeno rozhodnutí školy ScioŠkola Jihlava – základní škola, s.r.o. (dále jen „ScioŠkola“) ze dne 10.12.2021, č.j. JI-SCI-2021/Val-004, o nepřijetí žalobkyně k pravidelné denní docházce do školní družiny ve školním roce 2021/2022 z kapacitních důvodů.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí je v rozporu se zásadou rovného přístupu ke vzdělání ve smyslu Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Listiny základních práv a svobod a zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) (dále jen „školský zákon“).
3. Žalobkyně dovozuje, že je v přístupu k zájmovému vzdělávání bez legitimního důvodu a nepřiměřeně znevýhodněna oproti ostatním žákům prvního stupně základní školy, do níž dochází, a žákům docházejícím na první stupně jiných základních škol v Kraji Vysočina, zejména žákům malotřídních základních škol. V důsledku rozhodnutí žalovaného a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) je jedinou žačkou prvního stupně ScioŠkoly, která nemohla být přes svůj výslovný zájem, i přes ochotu ScioŠkoly toto vzdělávání poskytovat, přijata ke vzdělávání ve školní družině.
4. Žalobkyně nesouhlasí s argumentací, že kritéria Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Kraje Vysočina jsou stejná pro všechny školy v Kraji Vysočina bez rozdílu zřizovatele a nemůže tak docházet k diskriminaci žalobkyně. Při aplikaci testu proporcionality není zjevné, jaký cíl je takovým zacházením vlastně sledován, a je-li omezení uplatňované vůči žalobkyni přiměřené tomuto cíli. Žalovaný se s těmito námitkami žalobkyně dostatečně nevypořádal.
5. Podle žalobkyně není pravdivé ani tvrzení, že kritéria pro navýšení kapacity školní družiny jsou stejná pro všechny školy. Žalobkyně tu odkazuje na část 4.3.4 Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Kraje Vysočina 2020, podle níž se rozlišuje mezi plně organizovanými základními školami a malotřídními základními školami, jimž je přiznána kapacita školní družiny až do 100 % kapacity prvního stupně základní školy. Žalobkyně je tedy bez rozumného důvodu znevýhodněna oproti žákům, kteří dochází do malotřídních základních škol, popř. do škol, které mají historicky kapacity školní družiny na takové úrovni, že mohou být přijati všichni žáci prvního stupně. Přístup žalobkyně ke vzdělávání je tak omezen pouhým strategickým, koncepčním dokumentem; tento postup je v rozporu s čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Tento podklad nemá být podle žalobkyně použit pro rozhodování o navýšování kapacity školní družiny, do níž chtěla docházet.
6. Ze shora uvedených důvodů rozvedených v replice žalobkyně navrhuje, aby zdejší soud jak napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí prvostupňové zrušil. Na svém procesním postoji setrvala žalobkyně po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

7. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí, na jehož argumentech setrvává. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby; rovněž žalovaný na svém procesním postoji setrval během celého řízení před zdejším soudem.

III. Posouzení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

29/2022

8. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
9. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.)
a bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Žalobkyně podala dne 31.8.2021 přihlášku k pravidelné denní docházce do školní družiny. ScioŠkola dne 20.9.2021 řízení o žádosti žalobkyně přerušila s odkazem na probíhající řízení u ministerstva o odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 7.7.2021, č.j. KUJI 54933/2021, jímž byla zamítnuta žádost ScioŠkoly ze dne 28.9.2020 o změnu kapacity školní družiny z 50 účastníků na 80 (od 1.9.2021). Vzhledem k tomu, že se žalobkyně po seřazení žadatelů o vzdělávání ve školní družině umístila na 51. místě, záviselo rozhodnutí o přijetí či nepřijetí žalobkyně na řešení uvedené otázky. Dne 10.12.2021 ScioŠkola žádost žalobkyně zamítla s odkazem na rozhodnutí ministerstva, které zamítlo odvolání ScioŠkoly a potvrdilo rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 7.7.2021, č.j. KUJI 54933/2021.
11. Proti zamítnutí žádosti brojila žalobkyně s tím, že takový postup považuje za neodůvodněnou diskriminaci a za porušení zásady rovného přístupu k vzdělávání ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona vůči dětem na prvním stupni, které do družiny chodit mohou i vůči ostatním žákům ze škol v Jihlavě, které mají dost míst na to, aby tyto zájemce do družiny mohly přijmout.
12. Podle § 2 s.ř.s. ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.
13. Podle § 65 odst. 1 s.ř.s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.
14. Podle § 1 školského zákona tento zákon upravuje předškolní, základní, střední, vyšší odborné a některé jiné vzdělávání ve školách a školských zařízeních, stanoví podmínky, za nichž se vzdělávání a výchova (dále jen „vzdělávání“) uskutečňuje, vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání a stanoví působnost orgánů vykonávajících státní správu a samosprávu ve školství.
15. Podle § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona je vzdělávání založeno na zásadách rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

29/2022

16. Podle § 2 odst. 3 školského zákona je vzdělávání poskytované podle tohoto zákona veřejnou službou.
17. Podle § 29 odst. 2 školského zákona školy a školská zařízení jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinny přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.
18. Podle § 164 odst. 1 písm. a) školského zákona ředitel školy a školského zařízení rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, pokud zákon nestanoví jinak.
19. Podle § 165 odst. 2 školského zákona ředitel školy a školského zařízení rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy v těchto případech: a) zamítnutí žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu podle § 18 a zamítnutí žádosti o přecházení žáka nebo studenta do vyššího ročníku podle § 17 odst. 3, b) přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání podle § 34 a ukončení předškolního vzdělávání podle § 35, zařazení dítěte do přípravného stupně základní školy speciální podle § 48a, zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy podle § 47, c) zamítnutí žádosti o odklad povinné školní docházky podle § 37, d) převedení žáka do odpovídajícího ročníku základní školy podle § 39 odst. 2, e) přijetí k základnímu vzdělávání podle § 46, přestupu žáka podle § 49 odst. 1, převedení žáka do jiného vzdělávacího programu podle § 49 odst. 2 a zamítnutí žádosti o povolení pokračování v základním vzdělávání podle § 55 odst. 2, f) přijetí ke vzdělávání ve střední škole podle § 59 a následujících, vyšší odborné škole podle § 93 a následujících a v konzervatoři podle § 88, g) zamítnutí žádosti o přestup, změnu oboru vzdělání, přerušení vzdělávání a opakování ročníku podle § 66 a 97, h) zamítnutí žádosti o pokračování v základním vzdělávání podle § 55 odst. 1, i) podmíněné vyloučení a vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení podle § 31 odst. 2 a 4, j) zamítnutí žádosti o uznání dosaženého vzdělání podle § 70 a 100, k) povolení a ukončení individuálního vzdělávání žáka podle § 41 a ukončení individuálního vzdělávání dítěte podle § 34b.
20. Podle § 141 odst. 1 písm. a) školského zákona je školský rejstřík veřejný seznam, který obsahuje rejstřík škol a školských zařízení.
21. Podle § 142 odst. 1 školského zákona účinností zápisu školy a školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení vzniká právnické osobě, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení, právo poskytovat vzdělávání a školské služby a právo vydávat doklady o vzdělání stanovené tímto zákonem, a to v rozsahu tohoto zápisu.
22. Podle § 144 odst. 1 písm. e) školského zákona se do rejstříku škol a školských zařízení zapisuje nejvyšší povolený počet dětí, žáků a studentů ve škole nebo školském zařízení, včetně jejich odloučených pracovišť, lůžek, stravovaných, tříd, skupin nebo jiných obdobných jednotek, uvedený v rozhodnutí o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení.
23. Podle § 111 odst. 1 školského zákona zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech.

29/2022

24. Podle § 111a odst. 3 školského zákona ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem nejnižší a nejvyšší počty dětí a žáků v oddělení školní družiny.
25. Podle § 111a odst. 4 školského zákona může zřizovatel povolit výjimku z nejnižšího počtu dětí a žáků stanoveného prováděcím právním předpisem za předpokladu, že uhradí zvýšené výdaje na zájmové vzdělávání ve školní družině, a to nad výši stanovenou normativem. Zřizovatel školy může povolit výjimku z nejvyššího počtu dětí a žáků stanoveného prováděcím právním předpisem do počtu 4 dětí a žáků za předpokladu, že toto zvýšení počtu není na újmu kvalitě zájmového vzdělávání ve školní družině a jsou splněny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví.
26. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání (dále jen „vyhláška č. 74/2005 Sb.“), se zájmové vzdělávání uskutečňuje a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování, b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování, c) táborovou činností a další obdobnou činností, d) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby, a činností vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví, e) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů, f) využitím otevřené nabídky spontánních činností, g) vzdělávacími programy navazujícími na rámcové vzdělávací programy škol.
27. Podle § 8 odst. 1 vyhlášky č. 74/2005 Sb. družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům jedné školy nebo několika škol, případně i dětem v přípravné třídě jedné nebo více základních škol a dětem v přípravném stupni jedné nebo více základních škol speciálních.
28. Podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 74/2005 Sb. je činnost družiny určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce.
29. Podle § 2 odst. 3 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon) (dále jen „antidiskriminační zákon“), se přímou diskriminací rozumí takové jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru, a dále v právních vztazích, ve kterých se uplatní přímo použitelný předpis Evropské unie z oblasti volného pohybu pracovníků, i z důvodu státní příslušnosti.
30. Podle § 7 odst. 1 antidiskriminačního zákona se za diskriminaci nepovažují opatření, jejichž cílem je předejít nebo vyrovnat nevýhody vyplývající z příslušnosti osoby ke skupině osob vymezené některým z důvodů uvedených v § 2 odst. 3 a zajistit jí rovné zacházení a rovné příležitosti.
31. Zdejší soud předně konstatuje, že i právo na zájmové vzdělávání prostřednictvím pravidelné docházky do školní družiny je veřejným subjektivním právem ve smyslu § 2 s.ř.s.; rozhodnutí o nepřijetí do školní družiny je rozhodnutím ve smyslu § 65 s.ř.s. přezkoumatelným ve správním soudnictví. Zdejší soud vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5.5.2011, č.j. 2 Aps 3/2010-112, č. 2350/2011 Sb. NSS, podle něhož „[p]rávo na školní stravování jako Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

29/2022

součástí školské služby je veřejným subjektivním právem a rozhodnutí o něm, výslovně školským zákonem předpokládané, je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Není ale pravda ... že by pak bylo třeba vydávat rozhodnutí o každém konkrétním žákovi, kterému je strava poskytována, či dokonce o každém konkrétním vydaném obědě. Zařazení do stravování je faktickým úkonem, na nějž navazuje vydávání stravy, a tedy není třeba v takovém případě rozhodnutí vydávat. Rozhodnutí je třeba vydat až v situaci, kdy je třeba autoritativně určit, zda tu právo je či není, jako tomu bylo v daném případě.“

32. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30.6.2021, č.j. 9 As 264/2020-51,
č. 4232/2021 Sb. NSS, popsal postavení školy následovně: *„Škola je jednak právnickou osobou (v nejrůznějších právních formách), která poskytuje svým žákům vzdělání jako veřejnou službu ve smyslu § 2 odst. 3 školského zákona, jednak pro účely soudního řádu správního správním orgánem, pokud někomu (typicky žákům a studentům) ve vrchnostenském právním vztahu zasahuje do veřejných subjektivních práv... V některých situacích je škola správním orgánem, který vrchnostensky působí na práva jiných. V jiných situacích škola vykonává „čistou“ veřejnou službu, aniž by nějak vrchnostensky rozhodovala o právech a povinnostech (či jinak na právní sféru jiných osob vrchnostensky působila). Škola však může být též adresátem veřejnoprávních aktů či jiného vrchnostenského působení, tedy regulovaným subjektem, který se v určitých situacích může bránit proti zásahům do své právní sféry žalobou u správního soudu...“*. Postavením školy jakožto správního orgánu se zabýval Nejvyšší správní soud i ve svém rozsudku ze dne 27.7.2011, č.j. 1 As 53/2011, č. 2437/2011 Sb. NSS, a dospěl přitom k závěru, že i rozhodování církevní mateřské školy o ukončení předškolního vzdělávání se odehrává v oblasti státní (veřejné) správy, přestože jejím zřizovatelem není stát. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku poukázal na kogentní charakter ustanovení školského zákona a na nerovné postavení účastníků (mateřské školy a dítěte), neboť je to škola, kdo autoritativně a mocensky určuje, co je právem a povinností dítěte. Podle citovaného rozsudku je subjektem veřejného práva školská právnická osoba, nikoli ředitel školy.
33. V nyní posuzované věci přitom ScioŠkola autoritativně rozhodovala o tom, kdo bude do družiny přijat (za tímto účelem také stanovila konkrétní kritéria) a koho již z kapacitních důvodů přijmout nemůže.
34. Ačkoli ScioŠkola rozhodovala ve smyslu § 164 odst. 1 písm. a) školského zákona (nikoliv dle § 165 odst. 2 školského zákona, který výslovně upravuje, kdy ředitel školy či školského zařízení rozhoduje v oblasti státní správy), pak ve světle shora citovaných judikатурních závěrů nepochybně postavení autoritativního správního orgánu měla. V podrobnostech ohledně použití správního řádu a odvolání ve věcech upravených školským zákonem lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.7.2011, č.j. 1 As 160/2012, č. 2437/2011 Sb. NSS, podle něhož je odvolacím orgánem, není-li stanoveno jinak, ten, kdo školu pověřil výkonem veřejné správy; v případě rozhodnutí podle školského zákona je jím ten, kdo vede zápis do rejstříku škol a školských zařízení. V nyní posuzované věci jde ve smyslu § 143 odst. 1 školského zákona o žalovaného.
35. Poskytování vzdělávání je podle § 2 odst. 3 školského zákona veřejnou službou, a to včetně zájmového vzdělávání prostřednictvím školní družiny, bez ohledu na to, zda toto vzdělávání poskytuje soukromoprávní či veřejnoprávní subjekt (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.11.2020, č.j. 4 As 139/2020-40). Zájmové vzdělávání pak blíže

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

29/2022

upravuje vyhláška č. 74/2005 Sb. Přestože školní družina netvoří součást povinné školní docházky a není povinností školy vytvořit dostatek míst pro všechny žáky, vzhledem k tomu, že jde o veřejnou službu, i zde platí zákaz diskriminace v přístupu ke vzdělávání; legitimní cíl je v tomto případě poskytnout vzdělávání v družině těm žákům, kteří mají na tomto vzdělávání největší zájem, a to jsou žáci na prvním stupni základní školy ve smyslu § 9 odst. 1 vyhlášky č. 74/2005 Sb.

36. Ke kritériím pro přijetí ke vzdělávání se vyjádřil Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 2.5.2012, č.j. 1 As 35/2012-40, č. 2736/2013 Sb. NSS.: *„Mezi demokratické principy (principy rovnosti a zákazu diskriminace a neodůvodněně nerovného zacházení jako esenciální zásady materiálního právního státu), jistě patří i fundamentální zásady správního řízení, jako nutnost zohlednit při rozhodování konkrétní okolnosti daného případu a dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, přičemž tyto zásady nacházejí svůj výraz právě v odůvodnění rozhodnutí. Podmínky přijímání do předškolních vzdělávacích zařízení musí být proto určeny předem a musí vycházet z principu rovnosti příležitostí. Přístup do zmíněného systému vzdělávání by měl být především v souladu s principem transparentnosti, který v širším smyslu vyjadřuje, že postupy při rozhodování jsou srozumitelné a otevřené, dle předem stanovených kritérií. Kromě zákonem určeného kritéria přednostního přijetí dětí předškolního věku, si lze jako další kritérium představit např. přednostní přijetí starších dětí, zaměření na vzdělávání dětí v určité oblasti, teritoriální hledisko dle bydliště dítěte, sociální hledisko apod.; takto stanovená a zvolená kritéria jsou zcela na vůli a rozhodnutí jednotlivých předškolních vzdělávacích zařízení, musí být transparentní a založena na demokratických principech.“* (shodné závěry vyslovil Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 22.2.2023, č.j. 9 As 48/2022-48, týkajícím se přijetí dítěte na základní školu). Přestože se citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu netýkala přijetí dítěte k zájmovému vzdělávání, její nosné závěry ohledně nastavení kritéria věku pro přijetí lze aplikovat i na posuzovanou věc, neboť i pro zájmové vzdělávání prostřednictvím školní družiny je otázka věku relevantní (srov. § 9 odst. 1 vyhlášky č. 74/2005 Sb.).
37. Jednotlivá kritéria stanovená ředitelem školy tak musí být transparentní a založená na demokratických principech, především na principu rovnosti a principu zákazu diskriminace a neodůvodněně nerovného zacházení. Pokud jde o nastavení věkového kritéria, to samo o sobě dle judikatury Nejvyššího správního soudu diskriminační není. V tomto směru lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.4.2015, č.j. 8 As 154/2014-49, který k objektivitě tohoto kritéria uvedl, že *„v přijímacím řízení k předškolnímu vzdělávání může dojít k tomu, že se bude k předškolnímu vzdělávání hlásit skupina dětí obdobného věku, ale z kapacitních důvodů bude moci být přijat pouze jejich omezený počet. Rozdělení na přijaté a nepřijaté podle data narození lze považovat za objektivní. Alternativou je pouze případné losování mezi skupinou dětí se stejným počtem bodů a patřících do jedné skupiny podle data nástupu do základní školy. Ředitelka mateřské školy není oprávněna přijmout více dětí, než kolik je kapacita vzdělávacího zařízení. Proto vždy bude docházet k neumístění určitého počtu dětí.“* Přestože se toto rozhodnutí týkalo přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, jeho závěry ohledně případné diskriminace na základě věkového kritéria jsou plně aplikovatelné na nyní posuzovanou věc.
38. Jak plyne z Kritérií pro přijímání do školní družiny ze dne 30.8.2021, č.j. JI-SCI-2021/1, ScioŠkolou byla předem stanovena kritéria pro přijímání do školní družiny, a to 1) ročník

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

29/2022

základní školy, v němž se žák vzdělává (s tím, že přednost má žák, který se vzdělává v nižším ročníku, oproti žákovi, který se vzdělává ve vyšším ročníku), a nerozhodne-li o přijetí kritérium ročníku, rozhodne 2) věk žáka (s tím, že přednost mají mladší žáci oproti starším žákům).

39. Žalobkyně byla v době podání přihlášky s těmito kritérii seznámena. Z písemnosti Seřazení žadatelů o přijetí k pravidelné denní docházce do družiny se pak podává, že k pravidelné školní docházce podalo přihlášku celkem 51 žáků, přitom kapacita družiny zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení činila 50 žáků (o tom ostatně není mezi účastníky řízení sporu). Jediným důvodem pro nepřijetí žalobkyně do školní družiny bylo právě naplnění kapacity školní družiny.
40. Rejstřík škol a školských zařízení je upraven v části třinácté školského zákona. Jde o veřejný rejstřík stanovující rozsah, v jakém mohou školy a školská zařízení poskytovat vzdělávání a školské služby (§ 141 odst. 1 školského zákona). Rozsah údajů, které jsou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány, upravuje § 144 školského zákona; jedním z těchto údajů je také kapacita dětí ve školském zařízení (§ 144 odst. 1 písm. e/ školského zákona). Tento rozsah přitom nejsou oprávněny školy a školská zařízení překročit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.5.2012, č.j. 1 As 35/2012-40, č. 2736/2013 Sb. NSS). Pokud tedy žalovaný i ScioŠkola vycházeli z těchto údajů, pak postupovali při rozhodnutí o žádosti žalobkyně v souladu se školským zákonem a žalobkyni nediskriminovali.
41. Zpochybňuje-li žalobkyně výpočet kapacity družiny, jež se mj. odvíjel od Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Kraje Vysočina 2020 a promítl se v rejstříku škol a školských zařízení, pak tato argumentace žalobkyně již překračuje předmět řízení; v případě těchto podkladů, z nichž ScioŠkola vycházela, nejde o individuální správní akty. Zdejšímu soudu nepřísluší v tomto řízení přezkoumávat záznam v rejstříku škol a školských zařízení, neboť ten je výsledkem jiného řízení (srov. § 145 školského zákona); a o tom, co je jeho obsahem, pokud jde o kapacitu družiny, není v posuzované věci sporu. Brojí-li tedy žalobkyně proti podkladům pro určení hraniční kapacity družiny, pak její argumenty se vztahují k povolení navýšení kapacit školní družiny. Jak již bylo uvedeno výše, ScioŠkola v řízení u žalovaného i ministerstva bezúspěšně usilovala o změnu kapacity školní družiny. Přestože žalobkyně může tuto okolnost vnímat jako nespravedlivou, neboť v jejím důsledku byla jediná ze všech přihlášených žáků tzv. pod čarou, tak překročení kapacity 50 dětí ve školní družině by bylo možné pouze rozhodnutím o povolení navýšení kapacity a následným záznamem této kapacity v rejstříku škol a školských zařízení; v takovém případě by ScioŠkola vycházela z těchto údajů. Pokud však ke změně kapacity školní družiny nedošlo a tudíž se taková změna nepromítla ani v rejstříku škol a školských zařízení, nebylo možné žalobkyni z kapacitních důvodů do školní družiny zapsat.
42. Konečně, namítá-li žalobkyně, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s jejími námitkami, pak ani tu jí nelze přisvědčit. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na prvostupňové rozhodnutí, které vycházelo z údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Povolená kapacita podle žalovaného odpovídala kritériím v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělání soustavy Kraje Vysočina 2020, která v napadeném rozhodnutí také rozvedl. Tato kritéria byla stejná pro všechny školy v kraji, a proto podle žalovaného nemohlo dojít k diskriminaci. Žalovaný se tak odvolacími námitkami žalobkyně řádně zabýval.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

29/2022

43. Na základě shora uvedeného zdejší soud neshledal žalobní argumentaci důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného i jemu předcházejícího rozhodnutí a k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti; proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

IV. Náklady řízení

44. O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. května 2024

David Raus v.r.
předseda senátu